

“Gràcies a déu, cada vegada hi ha menys crítics”



Hi ha dibuixos i pintures i objectes-robot. Però, sobretot, hi ha ‘Crash!’, una escultura literalment d’impacte. Xavier Mariscal (València, 1950) exposa a la Galeria Punto, a la seva ciutat.

Va començar a dibuixar l’Impala cap a l’any 1975: els Garriguís, uns personatges seus, veien el cotxe, “el robaven i se n’anaven a Benidorm”. Aquest model, explica Mariscal, representa el moment en què la dimensió dels cotxes nord-americans es fa més grandiosa, es barroquitza: “És quan pensem encara que rius, oceans i tot és infinit, que hi ha gasolina pernil de Jabugo per a tothom i per a sempre més.” Però aleshores arriba el xoc: és el *Crash!*, que ell ha fet escultura llampant per mostrar el xoc d’un sistema de vida que porta “a la catàstrofe”. Tot parlant de depredacions, recorda de sobte el poeta de Felanitx, Miquel Bauçà: “Es va negar durant vint anys a anar a Mallorca. Jo el vaig veure un cop: semblava que li podia sortir escuma blanca per la boca. Quan vinc a València, davant l’horta destrossada, em passa igual.”

—Tan urbà com sou (o sembleu) d’una manera o altra l’àmbit rura treu el nas en les vostres creacions.

—Ah, m’agradaria molt viure a camp, portar unes oliveres, tenir una granja petita... Gaudeixes molt la ciutat, però també ho passes malament quan veus que es fa més gran, més gran, més gran...

—Dibuixeu motos, unes de concretes: la vida es veu diferent des de dal d’una Vespa?

—Sí. Sí, sí: és molt diferent. Per exemple, a Formentera, a l’estiu, passe a través d’una pineda i sents el cric-cric... I també la temperatura. O l’olor. Uf, hi ha moltes coses: els sots, o co

agafes els revolts, que hi vas assegut com en una cadireta, també el sorollet aquest del prrr-p-p-p..., saps?

—**Què tenen els anys cinquanta que us fascinen tant?**

—No és tant que em fascinen com que jo hi vaig nèixer, als anys cinquanta. La meua ciutat, València, aleshores era molt molt molt trista, hi havia mobles quasi negres, d'estil remordiment. I de cop, a final dels cinquanta van aparèixer els neons i el *raelite*, la fòrmica, el plàstic, el biquini i el *pick-up*. Tot això va canviar la vida. Les formes es van fer arronyonades, dolces, els cotxes ja no eren quadrats i negres, com d'enterradors...

—**Fa un temps, quan presentàveu l'exposició "Cent anys amb Mariscal" a València, va dir que "només he pintat un quart d'hora en la meua vida". Ara ja teniu superat el repte de la pintura? Li heu perdut el respecte?**

—Crec que sí. Ho he passat malament: sí que és veritat que li tenia molt de respecte, però ara jo faig això, i si hi ha algú a qui agrada, ho pot comprar i ja està.

—**Reivindiqueu el dret a la maduresa?**

—Jo sóc un vell, no un nen.

—**Però hi connecteu, amb els nens?**

—Sí. Precisament aquest cap de setmana m'he quedat a casa perquè feia molt de temps que no m'hi estava. Tinc dos nens petits, de quatre anys, i queien a terra, literalment, de tant de riure. Fèiem tantes tonteries!

—**I a l'hora d'idear un d'aquells contes de Lula, o cadires de colors per a la mainada, o etcètera, proveu el resultat amb ells?**

—No. A més, si els dic, "què, agafem el conte de Lula?" Ells em responen que "no, papà, Lula no, quin rotllo...!" És normal. I em pregunten "et paguen, per això?" [riu]. De fet, si bé ho mires, a mi em paguen per divertir-me.

—**Com se us va acudir, fer contes per a nens?**

—M'ho van demanar. A mi sempre em demanen les coses. Rarament les faig de *motu proprio*. Com ara això: per què no fas una exposició a la Galeria Punto? Ah, val.

—**Que us l'heu treballada prou...**

—Sí. He estat tot l'any pensant-hi. Em fa molt de respecte la Galeria Pun-



to, en el sentit que aquí hi han estat l'Equip Crònica i l'Equip Realitat i hi han passat moltes coses: aquí va nèixer l'art pop, la potència i el color i l'energia positiva en un món dolorós i trist i bord. A més, és València. Hi ha molta motivació, en aquesta exposició.

—**I els crítics, els teniu en compte?**

—No: gràcies a déu cada vegada hi ha menys crítics. De fet, cada vegada més els periodistes no en tenen ni puta idea i només et diuen [estrafà la veu]: "tu fas alfombres i pintes i fas cavallets: de tot això, què és el que més t'agrada?" [Ara posa una veu diferent, també estrafeta, com de robot.] Una altra vegada la mateixa pregunta, la tinc aquí gravada, té.

—**Hi ha espai per a la mala llet, a les vostres obres?**

—Jo pense que sí, que n'hi ha. Molta. El que passa és que està amagadeta, és subtil. Però sempre hi ha un punt així com "uuuh...", més que mala llet jo diria que és llimonada sense sucre.

—**De vegades fins i tot heu fet enfadar gent.**

—Sí. Sobretot si són gent molt tradicional o amb esquemes de dinosaures.

—**No parlarem del recent incident amb les falleres...**

—No, no en parlarem.

—**Fins a quin punt és Mariscal un personatge en ell mateix?**

—No: no, no. Però has d'anar amb molt de compte i no dir determinades

coses perquè hi ha un tipus de premsa que està sempre buscant el titular fàcil. És que és molt important, la tipografia, i la mida de la tipografia: si de tot un discurs, en el qual fas entonacions, resulta que t'agafen una frase tretada de context... Això, escrit, pot fer unes mentides terribles. Jo em trobo molt molt *putejat* amb aquestes males interpretacions i desinformacions i exageracions o, simplement, mentides. Són coses que passen, però, mentre passen, m'ho passe molt malament.

—**Pot ser que després de certs anys de sobreposició de disseny, a Barcelona, ara hi hagi un cert menysteniment?**

—No. És el de sempre: es posa de moda un tema i els mitjans el tracten d'una manera completament desastrosa, per no dir terrible. Passat això, ja està.

—**Què els dieu, als imitadors?**

—Res. A més, no n'hi ha tants. I em sent molt bé si hi ha algú que a partir d'imatges meues ha après a fer una altra cosa. Jo he copiat molt i sempre reivindique saber copiar: és com aprendre a parlar: aprenem perquè copiem. El que passa és que està mal vist i mal entès, això de copiar. Però sens dubte necessitem la còpia, també, per poder desenvolupar un llenguatge que siga personal.

Núria Cadenas